

Document de ședință

A9-0041/2024

19.2.2024

RAPORT

referitor la recomandarea Parlamentului European adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind situația din Siria (2023/2052(INI))

Comisia pentru afaceri externe

Raportoare: Nathalie Loiseau

CUPRINS

	Pagina
PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	14
ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE DE LA CARE RAPORTOAREA A PRIMIT CONTRIBUȚII.....	15
INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	16
VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ.....	17

PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind situația din Siria (2023/2052(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere aderarea Siriei în calitate de stat membru la Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice la 14 octombrie 2013,
- având în vedere Convenția privind interzicerea dezvoltării, a producerii, a acumulării și a folosirii armelor chimice și privind distrugerea acestora, ratificată de Siria la 14 decembrie 2013,
- având în vedere rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU 2170, adoptată la 15 august 2014, și 2254, adoptată la 18 decembrie 2015,
- având în vedere Rezoluția nr. 2533, astfel cum a fost adoptată la 11 iulie 2020, și Rezoluția nr. 2504, astfel cum a fost adoptată la 10 ianuarie 2020, ale Consiliului de Securitate al ONU, ambele referitoare la punctele de trecere a frontierei Bab Al-Salam și Bab Al-Hawa și la furnizarea de ajutoare umanitare,
- având în vedere Rezoluția 2664 a Consiliului de Securitate al ONU, adoptată la 9 decembrie 2022,
- având în vedere Rezoluția 2672 a Consiliului de Securitate al ONU, adoptată la 9 ianuarie 2023,
- având în vedere Rezoluția nr. 77/301 a Adunării Generale a ONU din 29 iunie 2023, privind înființarea unei instituții independente pentru persoanele dispărute în Republica Arabă Siriană,
- având în vedere raportul Comisiei internaționale independente de anchetă a ONU privind Republica Arabă Siriană, din 21 ianuarie 2021, prezentat în cadrul celei de-a 46-a sesiuni ordinare a Consiliului pentru Drepturile Omului,
- având în vedere raportul Comisiei internaționale independente de anchetă a ONU privind Republica Arabă Siriană, din 14 august 2023, prezentat în cadrul celei de-a 54-a sesiuni ordinare a Consiliului pentru Drepturile Omului,
- având în vedere ordonanța Curții Internaționale de Justiție (CIJ) din 16 noiembrie 2023 privind solicitarea de indicare a unor măsuri provizorii pentru aplicarea Convenției împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (*Canada și Țările de Jos/ Republica Arabă Siriană*),
- având în vedere ordonanța Tribunalului Judiciar din Paris (TJP) din 14 noiembrie 2023 de emitere a unui mandat internațional de arestare împotriva președintelui sirian Bashar Al-Assad, a lui Maher Al-Assad, a lui Ghassan Abbas și a lui Bassam Al-Hassan,

- având în vedere Decizia 2023/1035 a Consiliului European din 25 mai 2023¹, care prelungește sancțiunile UE până la 1 iunie 2024,
 - având în vedere articolul 118 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A9-0041/2024),
- A. întrucât procesele de la Geneva și Astana nu au reușit să pună capăt conflictului și să stabilească un organism de guvernare de tranziție, având în vedere refuzul continuu al regimului sirian de a negocia în mod serios o soluție politică credibilă cu opoziția; întrucât regimul sirian a folosit implicarea selectivă în discuțiile internaționale ca tactică de amânare pentru a anula rezultatele negocierilor internaționale, prelungind astfel suferința poporului sirian;
- B. întrucât, din 2011, jumătate de milion de sirieni au murit și 14 milioane au fost strămutați din cauza acțiunilor violente ale grupărilor armate și teroriste, dar în principal ca urmare a represiunii feroce și a ingineriei demografice exercitate de regimul sirian cu ajutorul aliaților săi împotriva propriului popor; întrucât această represiune a inclus utilizarea repetată a armelor chimice, a muniției cu dispersie, a bombelor incendiare, a butoaielor cu exploziv, a rachetelor și a bombardamentelor aeriene convenționale asupra civililor; întrucât mii de civili au fost uciși ca urmare a sute de atacuri chimice comise de regimul sirian, inclusiv atacul cu sarin din Ghouta de Est din august 2013; întrucât cel puțin 150 000 de sirieni sunt dați dispăruți din sistemul de detenție arbitrară în masă al regimului, printre care se numără nu mai puțin de 112 713 dispăruți forțat, ceea ce a dus frecvent la decese în detenție și la execuții extrajudiciare; întrucât familiile nu au fost încă informate cu privire la soarta rudelor lor; întrucât aceasta este în prezent cea mai mare criză de strămutare din lume; întrucât, în urma crizei, aproximativ 15,3 milioane de persoane din Siria au nevoie de ajutor umanitar și de protecție; întrucât se estimează că aproximativ 8,8 milioane de persoane au fost afectate și de cutremurele din februarie 2023, exacerbând provocările umanitare deja existente în Siria și în țările vecine; întrucât, conform rapoartelor ONU, 90 % din populația Siriei trăiește în sărăcie și nu dispune de bunuri de bază; întrucât ordonanța CIJ a cerut Siriei să ia toate măsurile care îi stau în putere pentru a preveni actele de tortură și alte abuzuri, după ce a luat în considerare diferite rapoarte ale Comisiei internaționale independente de anchetă a ONU privind Republica Arabă Siriană, care a concluzionat că există „motive rezonabile să se creadă că guvernul [sirian] continuă să comită acte de tortură și rele tratamente”; întrucât Siria se află pe locul 175 din 180 în clasamentul libertății presei realizat de Reporterii fără Frontiere; întrucât cel puțin 300 de jurnaliști profesioniști și neprofesioniști au fost uciși începând din 2011; întrucât, în ciuda represiunii brutale exercitate de regimul sirian asupra poporului său, sirienii continuă să organizeze proteste antiguvernamentale pașnice, în special cele din guvernoratul sirian Souweida, cu majoritate druză, care au început în august 2023 și au atras mii de protestatari, cu precădere femei, din întreaga provincie, timp de mai multe săptămâni; întrucât în timpul demonstrațiilor s-au cerut drepturi politice, civile și respectarea drepturilor omului pentru toți sirienii;
- C. întrucât actorii străini autoritari, inclusiv Rusia și Iranul și interpușii lor – milițiile Wagner și Hezbollahul libanez –, milițiile irakiene și mercenarii afgani, precum și

¹ Decizia (PESC) 2023/1035 a Consiliului din 25 mai 2023 de modificare a Deciziei 2013/255/PESC privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria, JO L 139, 26.5.2023, p. 49.

interpușii locali sirieni, joacă un rol distructiv în această țară din 2011; întrucât Siria servește drept teren de testare pentru Rusia, în care își exersează și își demonstrează capacitățile militare, tacticile, capacitatea logistică, precum și capacitatea de intervenție militară străină pentru a salva un regim aliat amenințat; întrucât regimul sirian nu controlează întregul teritoriu național și se poate menține doar cu brutalitate și cu sprijinul acestor actori străini; întrucât Rusia și Iranul rămân furnizori importanți de echipamente militare pentru regim;

- D. întrucât sunt în curs mai multe anchete și urmăriri penale cu privire la infracțiuni grave comise în Siria, pe baza principiului jurisdicției universale, ceea ce aduce o speranță în lupta pentru justiție și tragerea la răspundere pentru acte de tortură, crime împotriva umanității sau crime de război în Siria; întrucât Franța a emis un mandat internațional de arestare pe numele dictatorului sirian Bashar Al-Assad, al fratelui său, Maher Al-Assad, șeful de facto al unei unități militare de elită siriene, și a doi generali ai forțelor armate, acuzați de complicitate la crime împotriva umanității în legătură cu atacurile cu arme chimice din 2013; întrucât, pentru a preveni posibile sancțiuni și intervenții militare, Rusia și China s-au opus rezoluțiilor privind Siria sponsorizate de țările occidentale și arabe în cadrul Consiliului de Securitate al ONU, protejând astfel regimul sirian de tragerea la răspundere pentru crimele sale de război;
- E. întrucât regimul din Siria a sprijinit invazia Rusiei în Ucraina și a recunoscut regiunile ocupate Luhansk și Donețk din estul Ucrainei; întrucât Rusia susține că a trimis peste 63 000 de membri ai personalului rus începând din 2015, inclusiv forțe speciale, consilieri militari, personal al forțelor aeriene și contractanți militari privați, cum ar fi Grupul Wagner, pentru a sprijini și a proteja regimul Assad împotriva căderii sale; întrucât Rusia a comis în mod constant crime de război în Siria, inclusiv prin bombardarea de unități medicale și zone civile și utilizarea de arme fără discriminare; întrucât amprenta militară a Rusiei în această țară constă în două baze principale: baza aeriană Hmeimim și o bază navală în Tartus, precum și peste 100 de baze militare mai mici în întreaga țară; întrucât Rusia este cel mai mare furnizor de arme pentru regimul Assad, cu vânzări în valoare de miliarde de euro;
- F. întrucât Hezbollah a încercat să primească arme iraniene prin teritoriul sirian; întrucât Israelul a efectuat atacuri aeriene repetate pentru a împiedica astfel de transferuri de arme, inclusiv asupra aeroporturilor din Damasc și Alep în octombrie 2023, în urma atacurilor teroriste din 7 octombrie comise de Hamas împotriva civililor israelieni; întrucât conflictul israeliano-Hamas, declanșat de atacurile teroriste comise de Hamas împotriva Israelului la 7 octombrie 2023, a provocat un nou ciclu de violență în regiune; întrucât Siria trebuie să se abțină de la orice implicare militară în războiul din Fâșia Gaza; întrucât presupusele atacuri israeliene din Alep și Damasc au dus la o întrerupere temporară a Serviciului aerian umanitar al ONU; întrucât, de la atacul brutal al Hamas împotriva Israelului din 7 octombrie 2023, milițiile susținute de Iran în Siria au intensificat atacurile cu drone și rachete asupra Israelului și a forțelor americane și internaționale din nord-estul Siriei; întrucât aeroporturile siriene au fost folosite de Iran pentru a transporta arme din Iran și Irak către Siria și Hezbollah în Liban, dar și pentru a ajuta Iranul să furnizeze arme către Hamas; întrucât regimul a ucis mii de palestinieni și refugiați sirieni;
- G. întrucât Turcia, care ocupă teritorii în nordul Siriei, se implică în mod periodic în

operațiuni militare la scară largă pe teritoriul sirian, atât direct, cât și prin intermediari, vizând în special zonele ocupate de kurzi; întrucât intervențiile militare unilaterale ale Turciei în nord-estul Siriei constituie o încălcare a dreptului internațional; întrucât, în octombrie 2023, parlamentul turc a votat pentru prelungirea mandatului care permite operațiuni militare în Siria pentru încă doi ani; întrucât Turcia ar trebui să pună capăt ocupației ilegale a părții de nord a Siriei și să își retragă forțele interpușe militare și paramilitare;

- H. întrucât Statul Islamic în Irak și Siria (ISIS) a comis abuzuri grave și sistematice ale drepturilor omului și încălcări ale dreptului internațional, inclusiv crime împotriva umanității și genocid, în teritoriile aflate temporar sub controlul său, înainte de intervenția coaliției internaționale; întrucât, în 2014, a fost creată o coaliție internațională amplă pentru a învinge ISIS, formată din 86 de membri ai coaliției, care s-au angajat să îndeplinească obiectivele de a oferi sprijin militar partenerilor, de a împiedica fluxul de luptători străini, de a opri finanțarea ISIS, de a aborda crizele umanitare din regiune și de a expune adevărata natură a mișcărilor jihadiste;
- I. întrucât activele a 289 de persoane și 70 de entități direct implicate în represiunea împotriva populației fac obiectul unor sancțiuni europene; întrucât, ca urmare a obstrucționării continue a Rusiei în cadrul Consiliului de Securitate al ONU, se menține deschis un singur punct de trecere pentru furnizarea de ajutor umanitar internațional între Turcia și zonele care nu sunt controlate de regim în Siria; întrucât, din 2014, punctul de trecere Bab-al Hawa este utilizat pentru livrările de ajutoare transfrontaliere din Turcia către Siria, cu autorizarea Consiliului de Securitate al ONU; întrucât Rusia a obstrucționat în mod frecvent reînnoirea acestei autorizații în cadrul Consiliului de Securitate al ONU și, în cele din urmă, a blocat prin veto autorizația pentru culoarul de ajutor în iulie 2023, motiv pentru care Bab-al Hawa a rămas închis; întrucât, în septembrie 2023, în urma negocierilor dintre agențiile ONU, regimul sirian și Hay'et Tahrir al-Sham, gruparea armată dominantă din Idlib, livrările de ajutoare prin Bab Al-Hawa au fost reluate, iar deschiderea culoarelor de ajutor prin punctele de trecere a frontierei Bab Al-Salam și Al-Rai, pe care regimul sirian a fost de acord să le deschidă în urma cutremurului devastator din februarie 2023, a fost prelungită cu încă trei luni; întrucât nu se cunosc condițiile în care regimul sirian și Hay'et Tahrir al-Sham au autorizat ONU să reia livrările de ajutoare prin cele trei puncte de trecere a frontierei; întrucât experți renumiți în drept internațional umanitar se întreabă dacă ajutorul transfrontalier al ONU necesită o autorizație din partea Consiliului de Securitate al ONU;
- J. întrucât mai multe țări din regiune au început un proces de normalizare a relațiilor cu regimul sirian, ceea ce a dus la reintegrarea Siriei în Liga Arabă, astfel cum au decis miniștrii de externe ai Ligii la 7 mai 2023, la Cairo, în ciuda antecedentelor Siriei privind crimele internaționale grave și fără niciun indiciu că practicile sale abuzive au încetat; întrucât grupurile de lucru ale Ligii Arabe au fost suspendate din septembrie 2023 din cauză că regimul sirian nu și-a respectat angajamentele, nici pe cele de a limita traficul de droguri, de a facilita întoarcerea în siguranță a refugiaților, de a elibera prizonierii politici și de a permite accesul ajutorului umanitar în toate zonele; întrucât, între timp, au fost suspendate întâlnirile între Liga Arabă și reprezentanții regimului sirian; întrucât nu s-a întreprins nicio acțiune de la adoptarea Rezoluției Parlamentului European din

11 martie 2021 referitoare la conflictul sirian – 10 ani după revoltă², pentru a se asigura că persoanele suspectate de crime de război nu pot primi azil într-un stat membru al UE, în special atunci când alte state membre ale UE le-au respins deja cererea de azil;

- K. întrucât Uniunea Europeană și statele sale membre au fost cel mai mare donator pentru persoanele afectate de conflict începând din 2011, contribuind cu 30 de miliarde EUR; întrucât ajutorul european promis pentru conferința de la Bruxelles din iunie 2023 se ridică la 3,8 miliarde EUR dintr-un total de 5,6 miliarde EUR; întrucât Uniunea și statele membre au oferit asistență de urgență în timpul cutremurului din Siria, iar la 23 februarie 2023, UE a decis să aplice o derogare umanitară temporară de la sancțiuni pentru a facilita furnizarea de ajutor victimelor; întrucât ONU avertizează că 90 % din populația siriană trăiește sub pragul sărăciei, în momentul de față mulți sirieni ducându-și viața în condiții care sunt chiar mai grele decât cele existente în anii de conflict; întrucât Programul Alimentar Mondial estimează că 12,4 milioane de sirieni suferă de insecuritate alimentară, ceea ce reprezintă aproape 60 % din populație; întrucât responsabilitatea pentru situația actuală dezastruoasă revine în principal regimului Assad;
- L. întrucât regimul nu răspunde suficient nevoilor de bază ale populației, situația economică a țării este extrem de precară, iar Siria s-a transformat într-un narco-stat, destabilizând și mai mult regiunea, întrucât militanții și oamenii de pe teren din domeniul umanitar se arată în continuare îngrijorați de securitatea și protecția persoanelor returnate și a persoanelor strămutate, având în vedere condițiile din multe zone ale țării, și pun sub semnul întrebării modul în care regimul sirian tratează reconcilierea politică; întrucât acest lucru împiedică progresul social și economic al Siriei și blochează ieșirea sa din criză;
- M. întrucât, potrivit unui raport al Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT) și al Biroului Federal German de Poliție Judiciară (BKA) din septembrie 2023, Europa este un punct principal de transbordare a Captagonului (fenetilina) care sosește din Orientul Mijlociu, în special din Siria și Liban, având ca destinație Peninsula Arabă; întrucât țările din regiune au interzis importul de fructe și legume din Liban pentru a încerca să pună capăt contrabandei cu drogul Captagon; întrucât Europa a devenit atât o destinație, cât și un nod de tranzit popular pentru Captagon și, potrivit Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie, peste un milion de comprimate și aproape două mii de kilograme de Captagon au fost confiscate în Europa începând cu 2018; întrucât, în aprilie 2023, UE a sancționat 25 de persoane și opt entități din Siria pentru implicarea lor în traficul de stupefiante;
- N. întrucât distrugerea și neglijarea de către regimul sirian a surselor de apă și a sistemului de sănătate au dus la izbucnirea unei epidemii de holeră la nivelul întregii țări în august 2022, care continuă în prezent; întrucât învățământul public este supus presiunii în Siria și în țările care primesc refugiați sirieni, iar aproximativ jumătate din populația siriană de vârstă școlară (aproape 2,4 milioane de elevi) nu beneficiază de nicio formă de educație, ceea ce face ca mulți copii să sufere în urma impactului psiho-social al conflictului prelungit și al strămutării; întrucât, potrivit UNESCO, doar aproximativ jumătate dintre tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani din Siria ajung la nivelurile minime de competență așteptate în ceea ce privește alfabetizarea, competențele numerice

² JO C 474, 24.11.2021, p. 130.

și abilitățile de viață;

- O. întrucât, potrivit Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), majoritatea refugiaților sirieni ar dori să se întoarcă în Siria, dar au îngrijorări legitime legate de securitate; întrucât acest lucru înseamnă că, pentru situația actuală, relocarea și căile complementare rămân cea mai viabilă soluție durabilă pentru refugiații sirieni; întrucât Comisia internațională independentă de anchetă a ONU privind Republica Arabă Siriană, în cel mai recent raport al său, din septembrie 2023, a constatat că insecuritatea este încă prezentă cu mult dincolo de liniile frontului, ceea ce face ca întoarcerea în siguranță a refugiaților sirieni să fie improbabilă, și a concluzionat, de asemenea, că a documentat cazuri specifice în care refugiații sirieni care se întorceau din țările vecine au fost maltratați de forțele de securitate siriene,
1. recomandă Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, în politica lor privind Siria:

Procesul politic

- (a) să reamintească sprijinul puternic al UE pentru aspirațiile democratice siriene care persistă în țară, în pofida unei represiuni totale din partea regimului de la protestele pașnice din 2011, cu asistență militară și financiară decisivă din partea Iranului și a Rusiei pentru menținerea puterii clanului Assad; să denunțe acordarea de către regim a unor contracte care permit Rusiei și Iranului să aibă acces la resursele țării în detrimentul poporului sirian;
- (b) să sublinieze responsabilitatea personală a regimului, fără a minimaliza rolul jucat de ISIS și de alte grupări armate și teroriste, pentru moartea a jumătate de milion de civili, distrugerea țării, strămutarea majorității populației, torturarea și dispariția forțată a nu mai puțin de 112 713 persoane³ în sistemul de detenție arbitrară în masă, utilizarea armelor chimice împotriva civililor și distrugerea sistematică a oricărei opoziții democratice și pașnice;
- (c) să se opună oricărei normalizări cu regimul Assad, cu excepția cazului în care se înregistrează evoluții profunde și verificabile în ceea ce privește punerea în aplicare a Rezoluției 2254 (2015) a Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv eliberarea deținuților politici, informarea familiilor victimelor cu privire la soarta persoanelor dispărute și a victimelor disparițiilor forțate și încetarea oricăror atacuri sau obstacole în calea ajutorului umanitar; să solicite statelor membre ale UE să se abțină de la măsuri care slăbesc sau subminează poziția comună a UE cu privire la Siria; să sublinieze că, în pofida deciziei suverane a unor state arabe de a readmite Siria în Liga Arabă, regimul sirian nu oferă niciun indiciu că dorește să combată traficul de droguri originar din țară și care afectează întreaga regiune; să condamne familia Assad și aliații săi, inclusiv Hezbollah, pentru drogurile Captagon, a căror valoare de piață este estimată la 57 de miliarde USD; să ia act de faptul că fratele lui Bashar Al-Assad, Maher Al-Assad, comandă unitatea armatei responsabilă de facilitarea

³ Rețeaua siriană pentru drepturile omului, [12th Annual Report on Enforced Disappearance in Syria on the International Day of the Disappeared: Enforced Disappearance is an Ongoing Crime in Syria \(Al 12-lea raport anual privind dispariția forțată în Siria cu ocazia Zilei internaționale a dispariției: Dispariția forțată este o infracțiune constantă în Siria\)](#), 30 august 2023.

producției acestui drog; să sprijine un răspuns coordonat al UE în materie de securitate pentru a evita ca UE să fie folosită ca zonă de transbordare a Captagonului produs în Siria și Liban;

- (d) să sublinieze că represiunea, neglijența și corupția din partea regimului sunt responsabile de situația economică dezastruoasă; să reamintească faptul că sancțiunile UE vizează numai persoanele și entitățile implicate în represiune; să abordeze chestiunea conformării financiare excesive, care poate împiedica grupurile de ajutorare să transfere fonduri în țară și să deruleze programe sau să plătească personalul și furnizorii locali, chiar și în cazul în care tranzacțiile sunt destinate să sprijine activități scutite de sancțiuni; să sublinieze, cu toate acestea, că măsurile restrictive ale UE trebuie să rămână specifice, să asigure în continuare derogări pentru ajutorul umanitar și să acorde prioritate furnizării de ajutoare la nivel local;
- (e) să ofere rapid organizațiilor umanitare internaționale de încredere derogări solide, ample și clare; să armonizeze, pe cât posibil, interpretarea de către statele membre a Regulamentului privind măsurile restrictive în Siria și aplicarea Rezoluției 2664 (2022) a Consiliului de Securitate al ONU privind ajutorul umanitar;
- (f) să salute curajul protestatarilor din orașele Souweïda și Deraa, care, din august 2023, s-au exprimat din nou în mod pașnic împotriva regimului Assad; să se consulte cu rețelele societății civile siriene din Europa și din Siria care împărtășesc valori democratice și să ofere sprijin pe termen lung, flexibil și de bază pentru a proteja apărătorii drepturilor omului și activiștii din regiune; să condamne cu fermitate toate formele de discriminare religioasă și să insiste asupra respectării de către toți a drepturilor grupurilor și minorităților etnice și religioase din Siria, inclusiv ale creștinilor, druzilor, kurzilor, alaviților și ale tuturor celorlalte minorități; să condamne cu fermitate propaganda antisemită și negarea dreptului Israelului de a exista, o caracteristică esențială a mesajului general al familiei lui Bashar Al-Assad; să se asigure că educația și materialele educaționale sunt în conformitate cu aceste principii; să ceară ca toți cei care au fost strămutați să continue să trăiască sau să se întoarcă în țara lor de origine istorică și tradițională în condiții de demnitate, egalitate și siguranță și să poată să își practice liber religia și convingerile, fără a fi supuși la niciun fel de constrângere, violență sau discriminare; să sprijine dialogul interreligios;

Securitate

- (g) să regrete prezența continuă pe teritoriul sirian a sute de baze iraniene, turcești și rusești și a milițiilor iraniene și rusești; să își exprime îngrijorarea cu privire la exploatarea economică a țării de către puteri străine agresive; să condamne atacurile forțelor turce și ocuparea de către acestea a teritoriilor siriene din nord, precum și noua campanie militară brutală a guvernului sirian și a Rusiei în nord-vestul Siriei, inclusiv asupra țărilor civile; să dea dovadă de preocupare privind persistența opoziției islamiste radicale în provincia Idlib; să sprijine menținerea coaliției internaționale împotriva ISIS, care rămâne activă în Siria, în ciuda înfrângerilor semnificative; să facă apel la un efort internațional hotărât pentru a continua lupta împotriva ISIS în Siria până la eliminarea sa completă; să reamintească faptul că acțiunile militare unilaterale ale Turciei constituie o încălcare gravă a dreptului

internațional și au subminat stabilitatea și securitatea întregii regiuni; să desființeze rețelele jihadiste care militează în Siria și Irak și să-i urmărească penal pe membrii acestora, care au comandat peste cinci mii de luptători străini pe care i-au radicalizat, recrutat și adus din Europa; să sprijine în continuare coaliția internațională pentru contracararea ISIS, prin mijloace politice, financiare, operaționale și logistice;

- (h) să sublinieze rolul forțelor democratice siriene în lupta împotriva ISIS în nord-estul Siriei;
- (i) să îndemne statele membre să continue repatrierea resortisanților lor care se află în taberele de prizonieri jihadiști de la Al-Hol și Roj și să îi judece, în cadrul unor procese echitabile, pentru toate crimele comise; să își exprime profunda îngrijorare privind deteriorarea situației umanitare, sanitare și de securitate din taberele din nord-estul Siriei, în special din taberele Al-Hol și Roj, care rămân soluri fertile pentru radicalizare; să invite statele membre să repatrieze toți copiii europeni, oferindu-le sprijin adecvat și reintegrare; să invite statele membre să promoveze, în toate relațiile lor bilaterale și în cadrul organismelor internaționale, repatrierea tuturor copiilor resortisanților țărilor terțe, cu respectarea deplină a dreptului internațional;
- (j) să intensifice eforturile de combatere a dezinformării rusești și iraniene cu privire la Siria, în special în limba arabă; să ia măsurile necesare pentru a se asigura că platformele online își intensifică substanțial lupta împotriva dezinformării în regiune, în special prin recrutarea de vorbitori de limbă arabă pentru a modera conținutul online;
- (k) să condamne lansarea de rachete de către forțele siriene de pe teritoriul sirian către Israel și către Înălțimile Golan ocupate de israelieni, precum și trimiterea unei drone neînarmate în nordul Israelului; să condamne încercările repetate ale Hezbollah de a primi arme iraniene prin teritoriul sirian; să condamne atitudinea permisivă a regimului Assad față de Al-Qaeda și alte grupări teroriste, în special în ceea ce privește eforturile de facilitare în conflictul din Irak, deoarece aceasta a stimulat dezvoltarea Al-Qaeda, a ISIS și a rețelelor teroriste afiliate din interiorul Siriei;
- (l) să sublinieze că Israelul ocupă o parte a teritoriului sirian în Înălțimile Golan din 1967 și că armata israeliană continuă să lanseze atacuri aeriene și alte forme de atacuri pe teritoriul sirian;
- (m) să se asigure că rezoluțiile, rapoartele și deciziile UE referitoare la Siria sunt traduse în limba arabă;

Combaterea impunității

- (n) să sublinieze că lupta împotriva impunității în Siria este o condiție prealabilă pentru orice soluționare viitoare a crizei actuale, precum și un imperativ moral și politic pentru Europa și comunitatea internațională; să salute progresele judiciare ale echipei comune franco-germane de anchetă pentru cele 11 000 de corpuri ale victimelor torturii identificate în raportul César, suspendarea Siriei din Organizația Internațională pentru Interzicerea Armelor Chimice; să salute emiterea de către instanțele din Franța, în noiembrie 2023, a unor mandate internaționale de arestare

împotriva lui Bashar Al-Assad, a fratelui său Maher Al-Assad și a doi generali, pentru crime împotriva umanității legate de atacurile cu arme chimice asupra civililor; să salute ordinul CIJ prin care se solicită Siriei să ia toate măsurile de care dispune pentru a preveni actele de tortură și alte abuzuri după ce Țările de Jos și Canada au introdus o acțiune privind încălcarea de către Siria a Convenției internaționale împotriva torturii; să salute, de asemenea, progresele înregistrate în Germania, Franța și Suedia în ceea ce privește aducerea în fața justiției a infractorilor sirieni, de exemplu prin procesele penale de la Koblenz și Frankfurt; să încurajeze toate statele membre ale UE să pună în aplicare jurisdicția universală, după caz, în ceea ce privește ordinea constituțională respectivă; să sprijine încercările de a aduce conducerea regimului sirian în fața justiției; să solicite punerea în comun a expertizei și a interpreților între autoritățile judiciare și polițienești, și numirea unui procuror pentru crime împotriva umanității în fiecare stat membru; să solicite statelor membre ale UE să înființeze unități specializate în crime de război în cadrul serviciilor de asigurare a aplicării legii și al parchetelor, în cazurile în care acestea nu există deja, și să se asigure că dispun de resurse adecvate; să încurajeze statele membre să trateze cu o atenție deosebită și să prevină activitățile serviciilor de informații siriene și influența acestora asupra diasporei siriene, inclusiv asupra protecției martorilor; să solicite ca bursele europene să fie alocate în mod specific sirienilor care doresc să beneficieze de formare juridică în lupta împotriva impunității;

- (o) să solicite un schimb automat de informații între toate statele membre cu privire la criminalii de război a căror cerere de azil este respinsă în temeiul articolului 1 secția F din Convenția privind statutul refugiaților; să invite statele membre să instituie un fond european pentru victimele încălcărilor grave ale dreptului internațional în Siria, inclusiv victimele torturii, prin identificarea fondurilor existente în jurisdicțiile lor legate de încălcări ale dreptului internațional în Siria, cum ar fi hotărârile de despăgubire, amenzi și sancțiunile, ordinele de confiscare, fondurile înghețate deoarece sunt legate de bunurile dobândite în mod necorespunzător ale regimului sirian și alte venituri; să solicite punerea la punct a unui cadru juridic care să permită transferul acestor fonduri către familiile victimelor, inclusiv ale victimelor torturii; să reamintească faptul că astfel de fonduri trebuie să fie concepute cu atenție, în deplină cooperare cu familiile victimelor; să recunoască amenințarea continuă a traficului ilicit de opere de artă furate și bunuri culturale din Siria, de care este responsabil atât de regimul Assad, cât și ISIS; să îndemne la consolidarea planului de acțiune al UE împotriva traficului de bunuri culturale, alături de cooperarea cu țările terțe, pentru a se asigura că bunurile culturale sunt protejate, scoase de pe piața neagră și repatriate în țările de origine atunci când condițiile o permit; să salute adoptarea rezoluției Adunării Generale a ONU din 29 iunie 2023 de înființare a unei instituții pentru persoanele dispărute în Siria, precum și finanțarea continuă a mecanismului internațional, independent și imparțial pentru a sprijini investigarea celor mai grave crime comise în Siria începând din 2011; îndeamnă UE și statele sale membre să extindă lista persoanelor supuse unor sancțiuni individuale în baza regimului mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (așa-numita Lege Magnițki a UE), incluzându-i pe comandanții civili și militari sirieni și ruși cu responsabilități de comandă sau care au fost implicați, potrivit unor date credibile, în crime de război, crime împotriva umanității și alte încălcări grave comise în nord-vestul Siriei;

Ajutor umanitar și refugiați

- (p) să îndemne comunitatea internațională, la conferința de la Bruxelles din 2024, să își mărească de urgență asistența umanitară acordată celor 15,3 milioane de sirieni care depind zilnic de aceasta; să insiste asupra accesului la apă curată, inclusiv la apă potabilă, apă menajeră și apă pentru agricultură, la educație formală, inclusiv pentru fete și femei, la alimentare cu energie, carburanți la prețuri accesibile și sprijin bugetar pe termen lung, adaptat nevoilor femeilor; să se axeze pe direcționarea ajutorului umanitar în special către apă curată, energie la prețuri accesibile, încălzire, asistență medicală și produse de sănătate; să solicite Comisiei și statelor membre să își intensifice eforturile de sprijinire a activității societății civile locale și a organizațiilor conduse de refugiați; să sublinieze că este important ca organizațiile care oferă ajutor să consolideze responsabilitatea față de beneficiarii asistenței și să acționeze în funcție de răspunsul și nevoile acestora, în conformitate cu principiul „Responsabilității față de populațiile afectate”; să reamintească faptul că UE este cel mai mare contribuitor în această privință; să salute eforturile continue ale Libanului, Iordaniei, Turciei și Irakului de a găzdui șase milioane de refugiați în condiții economice dificile; să reamintească acestor țări obligația lor de a adera la dreptul internațional în această privință; să reitereze necesitatea de a garanta statutul refugiaților, în special în principalele țări-gazdă, ca Turcia, Liban, Iordania și Irak, și de a se abține de la orice discriminare a minorităților; să recunoască imensa moștenire culturală a Siriei ca fiind o parte importantă a patrimoniului cultural mondial și o sursă de soluții pentru rezolvarea unor probleme ale țării; să recunoască aramaica ca fiind o limbă minoritară pe cale de dispariție, deoarece este vorbită doar de aproximativ 100 000 de persoane în Siria, în timp ce în Europa numărul vorbitorilor de aramaică se ridică la 500 000 de persoane;
- (q) să condamne cu fermitate nenumăratele vetouri ale Rusiei împotriva acordării de ajutor populației din nordul Siriei, mai precis privind reînnoirea Rezoluției 2672 (2023) a Consiliului de Securitate al ONU, prin care nu permite extinderea accesului umanitar prin Bab al-Hawa; să denunțe încă o dată încercările sale de a submina imaginea „Căștilor albe” (Apărarea civilă siriană); să sublinieze faptul că aceste „Căști albe” joacă un rol semnificativ în salvarea civililor sirieni; să aprecieze activitatea jurnaliștilor, a bloggerilor și a persoanelor fizice, precum și a organizațiilor, cum ar fi „Căștile albe”, care, în ciuda brutalității regimului, continuă să își desfășoare activitatea în țară, informând comunitatea internațională, sprijinind victimele din teritoriu și menținând atenția asupra viitorului țării; să ia act de decizia guvernului de a acorda în continuare acces organizațiilor umanitare și partenerilor ONU prin coridorul Bab al-Hawa până la 13 ianuarie 2024, precum și prin Bab al-Salam și al-Rai până la 13 februarie 2024; să reamintească tuturor părților responsabile că este absolut necesar ca aceste căi de acces să rămână deschise; să îndemne Comisia și statele membre ca, în paralel cu o acțiune diplomatică intensă la nivelul Consiliului de Securitate al ONU, să obțină continuarea funcționării punctelor de trecere a frontierei Bab al-Hawa, Bab al-Salaam și al-Rai, pentru cel puțin 12 luni; să analizeze posibilitatea de a canaliza resurse și prin intermediul „Fondului de ajutor pentru Siria de Nord”, recent înființat; să condamne încercările sistematice ale regimului sirian de a redirecționa ajutorul umanitar internațional și transferul către miliții, precum și manipularea de către regim a ratelor de schimb cu scopul de a-și însuși cea mai mare parte a ajutorului destinat teritoriilor aflate sub controlul său;

(r) să reamintească că Siria nu poate fi considerată, integral sau parțial, o țară sigură pentru întoarcerea resortisanților sirieni care trăiesc ca refugiați și solicitanți de azil în Europa și în restul lumii, care au fugit din calea crimelor regimului și riscă tortura și dispariția forțată în cazul în care se întorc în Siria; să repete țărilor gazdă, cum ar fi Turcia, Libanul, Iordania, Irak și Egipt, că Siria nu este o țară sigură, nici integral, nici parțial, și că, prin urmare, cetățenii sirieni nu se pot întoarce în siguranță; să sublinieze că fiecare returnare trebuie să fie voluntară și în condiții demne; să sublinieze că unii sirieni au fugit din calea organizațiilor teroriste care operează în Siria, cum ar fi ISIS; să sublinieze că în Siria există zone în care grupurile jihadiste violente și milițiile sunt încă active; să evidențieze impactul conflictului sirian asupra celor 438 000 de refugiați palestinieni care se estimează că se află în această țară și care depind în principal de Agenția ONU de Ajutorare și Lucrări pentru Refugiații Palestinieni din Orientul Apropiat (UNRWA) pentru a-și satisface nevoile de bază; să își exprime îngrijorarea cu privire la situația financiară a agenției și să solicite ca refugiații palestinieni să fie mai bine incluși în planurile umanitare ale UE în Siria;

o

o o

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta recomandare Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei / Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și să o traducă și să o publice în limba arabă.

EXPUNERE DE MOTIVE

Întrucât toți ochii sunt din nou îndreptați către Orientul Mijlociu, Siria rămâne terenul unui conflict uitat în zonă, în ciuda a jumătate de milion de decese și a milioane de refugiați. Dictatura sângeroasă a lui Assad supraviețuiește numai prin sprijinul Rusiei și al Iranului și servește drept pion în strategia sa de destabilizare regională. Celulele teroriste sunt încă active. Nu poate exista pace fără justiție, returnarea refugiaților fără un acord politic și o normalizare a relațiilor UE cu Damascul fără schimbări semnificative.

La trei ani după ce Parlamentul a adoptat o rezoluție referitoare la cea de a 10-a aniversare a revoltei siriene reprimată violent și a conflictului ulterior în curs, situația din țară a stagnat, dacă nu s-a înrăutățit. Siria lui Bashar Al-Assad este devastată de traficul de arme și de droguri, fratele său fiind comandantul unității armatei responsabile de facilitarea producției de Captagon. Regimul Al-Assad este personal responsabil de moartea a jumătate de milion de civili, de distrugerea țării, de strămutarea majorității populației și de tortură și dispariția forțată a peste 100 000 de persoane. De asemenea, a devenit dependentă de asistența militară și financiară din partea Iranului și a Rusiei, ceea ce i-a permis să profite de pe urma exploatării resurselor naturale ale țării, în detrimentul poporului sirian. ISIS și alte grupări armate și teroriste rămân o amenințare gravă.

Comisia pentru afaceri externe se opune oricărei normalizări a relațiilor cu regimul Assad dacă acesta nu pune în aplicare în mod corespunzător Rezoluția 2254 (2015) a Consiliului de Securitate al ONU, inclusiv eliberarea deținuților politici, informarea familiilor victimelor cu privire la soarta persoanelor dispărute și a victimelor disparițiilor forțate și încetarea oricăror atacuri și obstacole în calea ajutorului umanitar. Raportul subliniază că lupta împotriva impunității în Siria este o condiție prealabilă pentru orice soluționare viitoare a crizei actuale, precum și un imperativ moral și politic pentru Europa și comunitatea internațională. UE și statele sale membre trebuie să continue să sprijine încercările de a aduce conducerea regimului sirian în fața justiției. Comunitatea internațională trebuie, de asemenea, să își mărească de urgență asistența umanitară acordată celor 15,3 milioane de sirieni care depind zilnic de aceasta.

**ANEXĂ: ENTITĂȚILE SAU PERSOANELE
DE LA CARE RAPORTOAREA A PRIMIT CONTRIBUȚII**

Potrivit articolului 8 din anexa I la Regulamentul de procedură, raportoarea declară că a primit contribuții de la următoarele entități sau persoane pentru întocmirea raportului, înainte de adoptarea acestuia în comisie:

Entitatea și/sau persoana
PAX
11.11.11
Women Support Unit
Midad organisation
Euro-Syrian Democratic Forum
Brigitte Curmi, Ambasadrice de France pour la Syrie
Hélène Le Gal, Service européen pour l'action extérieure
Michel Duclos, Special Advisor and Resident Senior Fellow, Geopolitics and Diplomacy at Institut Montaigne
Kristina Kausch, Deputy Managing Director & Senior Fellow, GMF
Firas Kontar, French-Syrian human rights activist, political scientist and jurist
Manon-Nour Tannous, Doctor in International Relations, lecturer at the University of Reims Champagne Ardenne

Lista de mai sus este elaborată sub responsabilitatea exclusivă a raportoarei.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA COMPETENTĂ**

Data adoptării	13.2.2024
Rezultatul votului final	+: 45 -: 5 0: 5
Membri titulari prezenți la votul final	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Krzysztof Brejza, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Thierry Mariani, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Javier Nart, Gheorghe-Vlad Nistor, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Membri supleanți prezenți la votul final	Christophe Grudler, Andrzej Halicki, Georgios Kyrtzos, Katrin Langensiepen, Christian Sagartz, Mick Wallace

VOT FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ

46	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Krzysztof Brejza, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Christian Sagartz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Fabio Massimo Castaldo, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Tudorache
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, François Alfonsi, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou, Mick Wallace

5	0
ECR	Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Charlie Weimers
ID	Jaak Madison
NI	Kinga Gál

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri